

Till enligt utsändningslista

Beslut om skyddsområde samt föreskrifter om skydd för ytvattentäkten i Ljungsjön i Linköpings kommun.

Med stöd av 7 kap. 21§ miljöbalken beslutar länsstyrelsen förordna om vattenskyddsområde för ytvattentäkten i Ljungsjön i Linköpings kommun. Skyddsområdets omfattning framgår av karta som tillhör beslutet och berör de fastigheter som omnämns i bilagda fastighetsförteckning.

Området är indelat i *intagsområde samt inre och yttre skyddszon*. Den inre skyddsazonen utgörs av vattenområdet mellan Borensbergs kraftstation och Malfors kraftverksdamm samt ett c:a 50 meter brett landområde i anslutning till vattenområdet. I de fall invallningsvallar finns anlagda utgör dessa gräns mellan *inre* och *yttre skyddsazon*.

Den yttre skyddsazonen utgörs av landområdet som avgränsas av tillrinningsområdets yttre gräns.

En observationszon är belägen uppströms skyddsområdet inom delar av Borensberg och sjön Boren. Syftet med observationszonen är att synliggöra vattenförsörjningsintresset så att hänsyn tas till detta vid olika verksamheter och vid fysisk planering.

Med stöd av 7 kap. 22§ miljöbalken beslutar länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter skall gälla inom vattenskyddsområdet.

Inom skyddsområdet skall följande föreskrifter gälla:

§ 1. Intagsområde

Inom intagsområdet som utmärkts på kartan som tillhör beslutet får endast vattentäktverksamhet bedrivas. Stopp- och ankringsförbud för båt gäller inom området. Intagsområdet skall vara skyltat.

§ 2 Hantering av brandfarliga vätskor och andra kemiska produkter

Inre och yttre skyddsazon

För ytvattnet skadliga ämnen, produkter eller varor skall hanteras på sådant sätt att risk inte uppstår för förorening av mark eller grund- eller ytvatten.

Hantering av mer än 250 liter brandfarlig vätska får inte förekomma annat än för bostads-, industri- eller jordbruksfastighets försörjning. Förvaringstankar och stationära förbränningsmotorer med tillhörande ledningar etc. skall vara utrustade eller placerade så att hela den lagrade volymen vid läckage säkert kan förhindras nå vattenområdet.

För hanteringen av övriga kemiska produkter skall iaktas vad som gäller enligt miljöbalkens bestämmelser om kemiska produkter samt Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot förorening vid lagring av brandfarliga vätskor och spridning av bekämpningsmedel inom vattenskyddsområde.

Befintlig anläggning får användas i den omfattning den har då föreskrifterna i detta beslut träder i kraft förutsatt att den inte strider mot bestämmelser i miljöbalken eller Naturvårdsverkets ovannämnda föreskrifter.

§ 3 Djurhållning, jord- och skogsbruk samt trädgård

Inre skyddszon

Lagring av timmer och massaved i vattenområdet är inte tillåten.

Inre och yttre skyddszon

Stallgödsel och andra organiska gödselmedel får användas för normal drift av befintlig jordbruksverksamhet samt i normal omfattning på villatomter och motsvarande ytor vid bostadshus, på jordbruksfastighet eller annan fastighet. I Jordbruksverkets föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket finns föreskrifter bl.a. om skyldighet att bruka ner gödsel som sprids under vissa tider av året samt förbud mot spridning av gödselmedel på vattenmättad, översvämmad, snötäckt eller frusen mark.

Ny gödselvarvsanläggning, urinbrunn eller ensilageanläggning får inte anordnas utan tillstånd av tillsynsmyndigheten. Gödselvarvsanläggning och urinbrunn skall vara utformad och placerad så att avrinning eller läckage till omgivningen inte sker. Upplag av gödsel på annan plats än gödselvarvsanläggning får inte förekomma utan tillstånd av tillsynsmyndigheten.

Befintlig gödselvarvsanläggning, urinbrunn eller anläggning för förvaring av ensilage får användas i den omfattning den har då föreskrifterna i detta beslut träder i kraft, förutsatt att användningen inte strider mot bestämmelser i miljöbalken. I Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning av kemiska bekämpningsmedel finns bestämmelser om tillståndsplikt för yrkesmässig användning inom vattenskyddsområde av sådana medel.

Spridning av växtnäringsämnen och stallgödsel är inte tillåten i skogsmark.

Permanent upplag av timmer, flis och bark eller liknande är inte tillåtna.

§ 4 Avledning av avloppsvatten

Inre och yttre skyddszon

På befintligt ledningsnät får inte ny punkt (bräddpunkt) anordnas för avledning av orenat avloppsvatten.

Anläggningar och avloppsledningar skall uppfylla krav enligt gällande lagstiftning, kontrolleras regelbundet och vid behov omedelbart läggas om eller renoveras.

Hantering i övrigt av avloppsvatten skall ske på sådant sätt att förorening av Motala ström eller dess tillflöden förhindras.

Befintlig anläggning får i övrigt användas i den omfattning den har då föreskrifterna i detta beslut träder i kraft, under förutsättning att den inte strider mot bestämmelserna i miljöbalken.

§ 5 Miljöfarlig verksamhet

Inre och yttre skyddszon

Ny miljöfarlig verksamhet som kan medföra risk för förorening av mark eller vatten får inte etableras utan tillstånd av miljömyndighet. Befintlig verksamhet får bedrivas i den omfattning den har då föreskrifterna i detta beslut träder i kraft, under förutsättning att den inte strider mot bestämmelserna i miljöbalken. För befintlig verksamhet gäller föreskrifterna i 2 och 4 §§ ovan vid hantering av kemiska produkter samt avloppsvatten

§ 6 Vattenbruk

Inre skyddszon

Ny verksamhet för odling av fisk eller skaldjur får inte etableras.

§ 7 Tåktverksamhet, rensning, schaktning och andra markarbeten

Inre och yttre skyddszon

Ny tåktverksamhet för tåkt av berg eller rena eller blandade fraktioner av block, sten, grus, sand, mo, mjåla, ler, matjord eller torv får inte etableras. Befintlig tåktverksamhet får bedrivas så länge meddelat tåkttillstånd gäller och på sätt som föreskrivs i tillståndsbeslutet. Efterbehandling av tåkt får endast ske med massor som inte medför risk för förorening av grund- eller ytvatten.

Tillfartsvägar till tåktområde skall så långt möjligt vara avspärrade.

Husbehovståkt får bedrivas endast efter anmälan till tillsynsmyndigheten.

Fyllning, grävning, sprängning och rensning, exempelvis i samband med vägbyggen, får endast ske efter anmälan till tillsynsmyndigheten.

Mindre grävningsarbeten inom tomtmark får utföras.

Underhåll av vatten- avlopps-, fjärrvärme-, el- och teleledningar samt underhåll av invallningsvallar och täckdikessystem är tillåtna.

Återfyllnad och igenfyllning efter tillåten åtgärd enligt ovan får endast göras med sådana massor som inte medför risk för förorening av grund- eller ytvatten.

I miljöbalken finns föreskrifter om tillståndsplikt beträffande fyllning, grävning, sprängning och rensning i vattenområde.

Täktverksamhet och markarbeten får inte medföra bortledning av yt- eller grundvatten.

§ 8 Vägar, järnvägar och väghållning

Inre och yttre skyddszon

Ny väg eller järnväg får anläggas endast om nödvändiga skyddsåtgärder vidtas för att förhindra förorening av mark, grund- och ytvatten.

Förvaring eller tillverkning av asfalt, oljegrus och vägsalt får inte förekomma.

Användning och hantering av halkbekämpningsmedel samt dammbindande medel som kan förorena ytvattnet skall ske särskilt restriktivt så att ytvattenkvaliteten inte riskerar att försämrans.

§ 9 Transport av farligt gods

Inre och yttre skyddszon

Genomgående transport av farligt gods får ske endast på av länsstyrelsen rekommenderad väg. Sådan väg skall vara försedd med anordning som förhindrar att förorening kan nå Motala ström.

Inträffad olycka ska omedelbart rapporteras till räddningstjänsten via SOS-alarm på telefonnummer 112.

§ 10 Energianläggningar

Inre och yttre skyddszon

Ny anläggning för utvinning av värme eller kyla ur ytvatten får inte anordnas.

Ny anläggning för lagring eller utvinning av värme eller kyla ur berg, mark eller grundvatten får inte anordnas utan tillstånd av tillsynsmyndigheten.

Befintlig anläggning får användas i den omfattning den har då föreskrifterna i detta beslut träder i kraft under förutsättning att den inte strider mot bestämmelserna i miljöbalken.

§ 11 Sjö och terrängtrafik med motordrivet fordon

Intagsområde

Stopp och ankring med båt är förbjuden med undantag för stopp och ankring i samband med huvudmannens eller tillsynsmyndighetens tillsyn mm.

Inre skyddszon

Framförande av andra motordrivna farkoster än båt får inte förekomma. Körning med och tankning av motordriven båt skall ske med största försiktighet för att minska risken för negativ påverkan på vattentäkten.

Bensindrivna båtmotorer av tvåtaktstyp av nuvarande slag får inte förekomma efter utgången av år 2007.

Hämtning av vatten med helikopter eller annan luftfarkost får inte förekomma.

Körning i terräng med motordrivet fordon får ske endast i samband med yrkesmässig verksamhet.

Yttre skyddszon

Körning i terräng med motordrivet fordon får ske endast i samband med yrkesmässig verksamhet.

§ 12 Definitioner

Med **hantering** avses en verksamhet eller åtgärd som utgörs av tillverkning, bearbetning, behandling, förpackning, förvaring, transport, omhändertagande, användning, lagring, destruktion, konvertering, saluförande överlåtelse och därmed jämförbara förfaranden.

Med **befintlig verksamhet, befintlig anläggning** avses verksamhet och anläggning som pågår, respektive finns, då föreskrifterna i detta beslut träder i kraft.

Med **ny verksamhet, ny anläggning** avses verksamhet och anläggning som utförs respektive etableras efter det att föreskrifterna i detta beslut träder i kraft.

Med **kemisk produkt, kemikalie** avses ett kemiskt ämne och beredningar (blandningar) av kemiska ämnen (preparat).

Allmänna bestämmelser och information

Föreskrifterna i beslutet utgör inget hinder för den hantering och de verksamheter som är nödvändiga för att kunna bedriva vattentäktsverksamheten.

Hänsynsregler

I 2 kap. miljöbalken finns *allmänna hänsynsregler* som bland annat innebär att alla som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs för att

skydda miljö och människors hälsa från skada och olägenhet som kan uppkomma till följd av verksamheten eller åtgärden. Verksamhetsutövaren ska dessutom utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, förhindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta innebär att om en yt- eller grundvattentillgång utnyttjas eller kan antas komma att utnyttjas för vattentäkt, är alla som vill bedriva verksamhet eller åtgärd, i vatten eller på land, som kan skada vattnet skyldiga att skaffa sig tillräckliga kunskaper och vidta de skyddsåtgärder, ta de begränsningar i verksamheten och iaktta de försiktighetsmått som skäligen kan fordras för att förebygga eller avhjälpa skada.

Påföljd

Överträdelse av skyddsbestämmelserna i detta beslut kan medföra straffansvar enligt 29 kap. 8 § miljöbalken.

Anmälan om olyckshändelse

Olyckshändelser, spill eller läckage som utgör risk för vattenförorening skall omgående anmälas av den som orsakat tillbudet eller fått kännedom därom (2 kap. 1 och 5 §§ lagen om skydd mot olyckor och 2 kap. 4 § förordningen om skydd mot olyckor.). Anmälan skall göras via SOS alarm på tel. 112.

Ny lagstiftning

Ny lagstiftning eller bestämmelser enligt förordning som fastställs efter att detta beslut vunnit laga kraft gäller utöver här meddelade föreskrifter.

Uppsättning av skyltar och stängsel

Huvudmannen för vattentäkten skall tillse att informationsskyltar om vattentäkten finns uppsatta på väl synliga platser invid vägar som leder in i eller genom skyddsområdet. Skyltningen skall utföras enligt rekommendationer som utgivits av Naturvårdsverket.

För skyltar inom vägområdet krävs tillstånd av väghållningsmyndighet enligt 43§ väglagen. Skyltar som placeras inom 50 meter från vägområdet kräver länsstyrelsens tillstånd enligt 46§ väglagen.

Dispensmöjligheter

Om särskilda skäl föreligger kan tillsynsmyndigheten medge dispens från meddelade föreskrifter enligt 7 kap. 22 § miljöbalken. I samband med sådan prövning kan tillsynsmyndigheten föreskriva om särskilda villkor som behövs för att undvika vattenföroreningar.

Redogörelse för ärendet och motivering av beslutet

Syftet med vattenskyddsområdet

Syftet med vattenskyddsområdet är att, med stöd av föreskrifterna i beslutet, långsiktigt säkerställa att vattnet i Motala ström har en god kvalitet och därmed utgör en resurs som vattentäkt för ett stort antal människor och verksamheter i Linköpings kommun.

Ärendets handläggning

Tidigt samråd genomfördes vid fyra tillfällen under hösten/vintern 2001—2002 med representanter för sökanden, Linköpings och Motala kommuner, vägverket och länsstyrelsen. Ett allmänt informations och samrådsmöte genomfördes den 15 november 2001. Den 29 april 2002 inkom ansökan om bildande samt förslag till skyddsföreskrifter för vattenskyddsområdet till länsstyrelsen. Ärendet remissbehandlades under tiden 14 mars – 12 juni 2003. Inkomna remissvar föranledde nya kontakter med olika sakägare inom området under hösten/vintern 2003—2004. Ett reviderat förslag till skyddsföreskrifter och områdesavgränsning har därefter utarbetats av sökanden och presenterats vid ett informationsmöte i Borensberg den 9 december 2004. Det reviderade förslaget till beslut inkom till länsstyrelsen den 11 januari 2005.

Legala förutsättningar

Vattendom

Enligt vattendom 1965-06-30 (Dom A 49/1965) finns rätt för Tekniska Verken i Linköping AB till ytvattenuttag av i medeltal 80000 m³/dygn, räknat på årsbasis, dock högst 104 000 m³ under maxdygn.

Strandskyddsområde

För Motala ström, Norrbysjön och Ljungsjön gäller föreskrifter om utökat strandskydd för land- och vattenområdet intill 150 meter från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd (miljöbalken 7 kap. 13, och 14§§).

Planförhållanden

Vattenskyddsområdet strider inte mot detaljplan eller områdesbestämmelser enligt plan och bygglagen (1987:10).

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen bedömer att det föreslagna skyddsområdet behövs för att långsiktigt trygga en vattenförsörjning av god kvalitet till ett stort antal människor och verksamheter i Linköpings kommun.

Föreslagen områdesavgränsning och indelning i primär och sekundär skyddszon samt föreslagna skyddsföreskrifter bedöms vara utformade så att inskränkningen i enskilds rätt inte går längre än vad som krävs för att tillgodose skyddsområdets syfte.

Länsstyrelsen anser att vattenskyddsområdet och de föreslagna skyddsföreskrifterna kan fastställas.

Beslutet börjar gälla

Sex månader från den dag det kungjordes i länets författningssamling.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas till regeringen. Se bilaga formulär 1.

I beslutet har förutom undertecknade även chefsjurist Bo Hultström deltagit.

Magnus Holgersson
Länsråd

Kjell Schaerling
Bitr.miljövärdsdirektör

Bilaga: Karta
Utsändningslista

Kopia till akten
Lantmäterimyndigheten
Naturvårdsverket
Länets författningssamling